

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LIST

II. SVĚTOVÁ VÁLKA

1) Co vedlo k vypuknutí války? Kdo může za válku? Důvody a příčiny

Co vedlo ke vzniku II. světové války? Kdo se na vypuknutí podílel:

- a) největší měrou a PROCĚ?

- b) velkou měrou

- c) přispěl k ní svojí pasivní nebo zbabělou politikou

2) Zamyslete se a pokuste se napsat, co všechno negativního s sebou válka přinesla a kdo všechno byl válkou poznamenán?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3) *Agresoři a viníci*

Do mapy zakresli státy Osy (Osa zla) a jejich spojence, kteří ve válce bojovali po jejich boku a rovněž jejich hlavní města.

<http://skolnivyuka.ic.cz/Zemepis/8.trida/Evropa.htm>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4) Začátek války

a) Doplnovačka:

II. světová válka začala (přesné datum), když Německo napadlo Stalo se tak několik dní potom, co Němci podepsali se smlouvu o neútočení. V tajném dodatku se oba státy dohodly na tom, že, a ten také pro ně úspěšně realizovaly.

b) Kterou událost karikatura zobrazuje? Jaký je její význam, kteří diktátoři jsou zde zobrazení a co mají typického pro svou ideologii?

c) Jak reagovala na tuto agresi Británie a Francie?

5) Sovětská agrese

<http://www.palba.cz/viewtopic.php?t=3522>

- Do přiložené mapy zakresli změnu světových hranic v roce 1939-40
- Co z toho vyplývá?
- Zamyslete se a najděte paralely (shodné znaky) v požadavcích Mnichovské smlouvy a sovětských požadavcích na finskou vládu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6) S pomocí mapy najděte, kde leží Katyně a Dunkerque. Co důležitého se v těchto místech za války stalo?

Dunkerque

Katyně

7) Útok na Skandinávii a západní Evropu

Doplňte:

napadené „menší“ státy :

Dánsko

datum – kdy byly napadeny:

9. dubna 1940

výsledek této agrese:

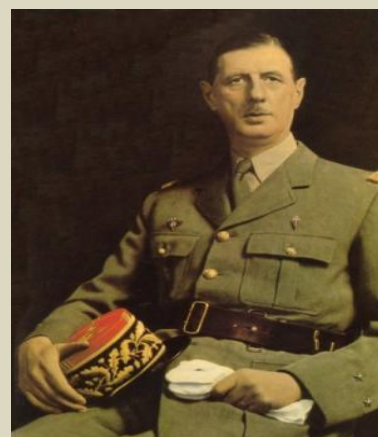
obsazení Dánska

Doplňovačka:

Hlavním protivníkem nacistů v západní Evropě byl(a) Aby se Hitler vyhnul obrannému systému opevnění na hranicích, kterému se říkalo, napadl tento stát ze severu. Tažení (na rozdíl od I. světové války) netrvalo déle než měsíc. Proto se mu říká (Blitzkrieg). Kapitulace byla podepsána (přesné datum) a země byla rozdělena na dvě části. Severní a západní území bylo Němci Její zbytek byl loutkovým státem s centrem ve Vichy, jehož vláda v čele s politikem, s Němci.....

8) Poznejte tuto osobnost na základě textu a fotografií

Narodil se roku 1890. Byl to známý francouzský generál a politik. Odmítal vzdát se Hitlerovi a stal se symbolem boje za svobodu Francie. Během války pobýval ve Velké Británii a USA. Po válce se stal prezidentem Francie.

daily/2010/08/myths-of-charles-de-gaulle.html

9) Velká Británie, její postoj k Hitlerovi a bitva o Británii

a) Kdo byl britským premiérem v roce 1938 – 1939 a jaký byl jeho postoj k hitlerovskému Německu? (ukázka č. 1)

Ukázka č. 1 (Komu sluší omluva, sudetští Němci, Praha 1992)

„... jak je to hrozné, fantastické, neuvěřitelné, mají-li Britové připravovat zákopy a zkoušet plynové masky v Anglii pro spor v daleké zemi a mezi lidem, o němž my nevíme nic. A i kdybychom měli sebevětší sympatie s malým národem, proti němuž stojí veliký a mocný soused, nemůžeme jednat tak, abychom přivedli celou Anglii do války jen kvůli němu...“

b) Jak se změnil vztah Angličanů k nacistům poté, co se premiérem v květnu 1940 stal (jméno odhalí úkol 9 c - křížovka) (ukázka č. 2)

Ukázka č. 2 (Kuklík J. . Kuklík J.: Dějepis IV, Praha 2002)

„Nemohu nabídnout nic než krev, dřinu, slzy a pot. Čekají nás nejtěžší zkoušky. Máme před sebou mnoho, mnoho dlouhých měsíců bojů a utrpení. Tážete se, jaká je naše politika? Vést válku na moři, na souši a ve vzduchu s celou mocí a ze všech sil, které nám Bůh může dát: vést válku proti obludné tyranii, která nebyla nikdy překonána v ponurém, žalostném seznamu lidských vin. To je naše politika. Tážete se, jaký je náš cíl? Vítězství – vítězství stůj co stůj,

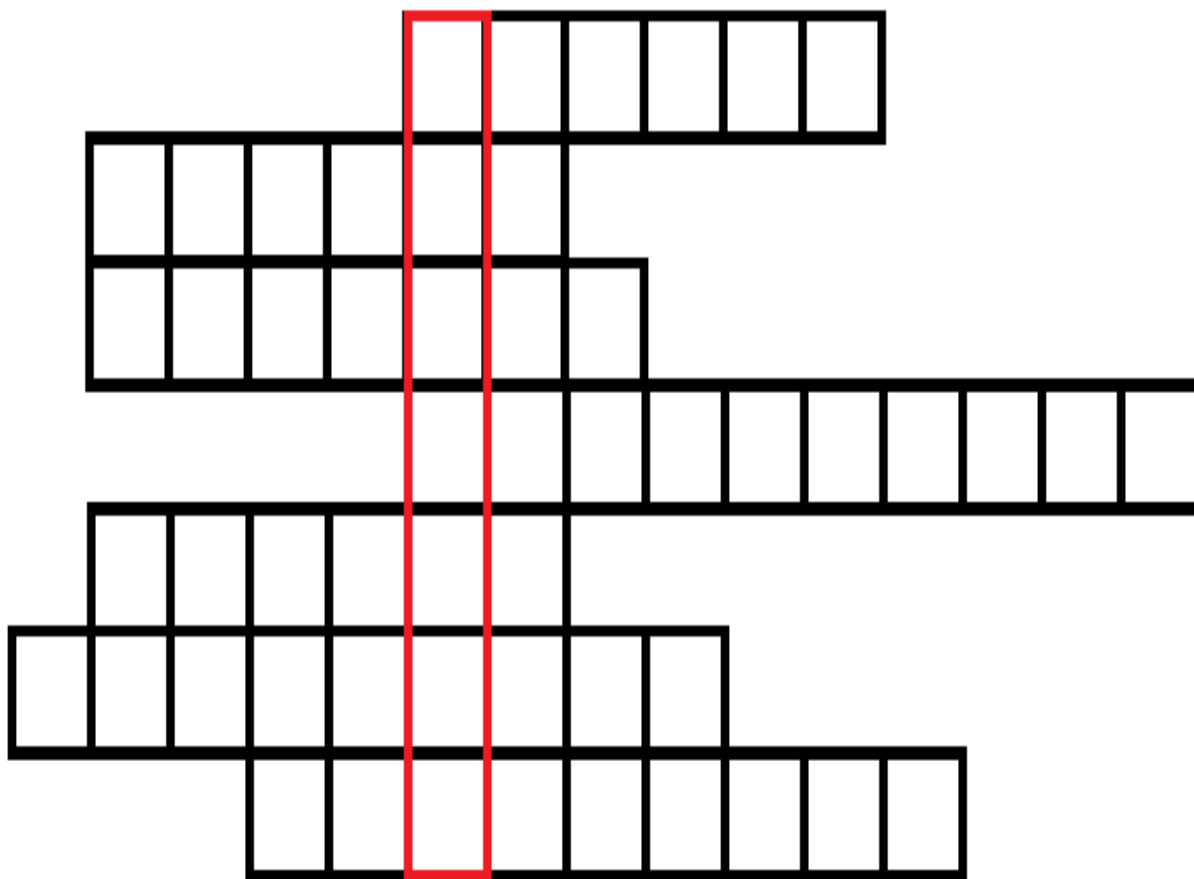

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

vítězství přes všechnu hrůzu, vítězství, jakkoli dlouhá a trnitá bude cesta, neboť bez vítězství není života.“

c) jméno britského ministerského předsedy v době II. světové války (1940 – 45)

1. Nejznámější americký herec v němé éře filmů - buřinka a hůl
2. Francouzská pevnost, u které byla svedena největší bitva I. světové války
3. První Československý prezident
4. Britský premiér, který podepsal Mnichovskou dohodu
5. Bojový plyn za I. světové války
6. Italský fašistický diktátor
7. Ruská politická strana, v čele stál Lenin

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

d) Zakroužkuj správné odpovědi a dozvíš se, jak to bylo s bitvou o Anglii

Bitva o Anglii byla:

- a) na jaře
- b) v létě
- c) na podzim
- d) v zimě

1940 svedena:

- a) námořní bitva
- b) pozemní bitva
- c) letecká bitva
- d) tanková bitva

Na straně Angličanů bojovali:

- a) českoslovenští a polští letci
- b) francouzští a belgičtí dělostřelci
- c) američtí námořníci
- d) ruští tankisté

S bitvou o Británii nesouvisí:

- a) Göringovy luftwaffe
- b) britské spitfiry
- c) radary RAF
- d) německé zeppelin

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výsledek bitvy o Anglii:

- Londýn dobyt a VB připojena k Německu
- uzavřeno příměří a následně mír
- USA Británii zachránily a vstoupily do války
- Hitler utrpěl porážku a nechal VB na pokoji

10) Útok na Balkán a severní Afriku

Doplňte text:

Mussoliniho Itálie vstoupila do války v roce 1940. Vůdce fašistů se chtěl vyrovnat svému mocnějšímu spojenci. Postupně napadl na Balkáně a v Africe Výsledek byl stejný. Italové a museli jim na pomoc

V září 1940 Italové a Němci uzavřeli s

Pakt tří, zvaný Osa Berlín – Řím -

Na jaře následujícího roku zaútočil Hitler na a a obsadil je. Poté už všechnu sílu soustředil na boj se Sovětským svazem.

11) Útok na Sovětský svaz

Doplňte, odpovězte, zakroužkujte:

- Co byl plán „Barbarossa“ a po kom získal jméno?
- Kdy se začal plán „Barbarossa“ uskutečňovat-(přesné datum)
- Vyjmenujte důvody, proč bylo v prvních měsících války se SSSR Německo tak úspěšné: a)
b)
c)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Postup wehrmachtu byl zastaven v prosinci 1941 před: a) Leningradem

b) Moskvou

c) Stalingradem

d) Kyjevem

Proč? Kdo nebo co tomu pomohlo?

Po zimě obnovili Němci své síly a zaútočili jižním směrem. Cílem byla ropná pole a město..... Pro Stalina ale bylo toto město důležité. I když bylo město totálně zničeno, nechtěl ho Němcům ponechat. Proč?

Bitva o toto město trvala až do února roku..... a skončila kapitulací.....armády. V červenci..... pak došlo k největší takové bitvě u.....

Důsledky obou bitev pro : Německo.....
SSSR.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

12) Charakter války

V následném textu se nachází 6 nepravd. Opravte je tak, aby odpovídaly historické skutečnosti.

Hitler vedl II. světovou válku tak, aby zvítězil, ale nepoškodil civilní obyvatelstvo. Nacistickým hlavním cílem bylo začlenit Židy a Romy do společnosti a rozvíjet jejich dovednosti. Genocidu oproti tomu vedl Hitler proti árijské rase, vysoké blondřaté a modrooké lidi neměl rád, protože byl opačného vzhledu. Za podlidi považoval také Slované. Na konci války byly svrženy první atomové bomby – na Berlín a Tokio – Sovětským svazem. Za Hitlera bojovala také Hitlerjugend – němečtí váleční veteráni.

Vysvětlete pojmy nebo doplňte:

- šoa -
- holocaust -
- Židé museli být označeni.....(čím) s nápisem.....
- táborům, kde se lidé shromažďovali, aby byli pak posláni dál, se říkalo.....
.....
- tábory, kde byli lidé vraždění, se nazývaly.....

Nejhorší se nacházel v Polsku-.....Mezi další 3 nejznámější a nejstrašnější patří.....,a.....

Celkem během války zahynulo v těchto „továrnách na smrt“ asi na Židů. (počet)

Doplň jména osobností, nebo napiš, čím se tyto lidé proslavili

Hlavními strůjci vyvražďování Židů byli.....(2 z nejvyšších nacistů)

Anna Franková

Adolf Eichmann

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Josef Mengele

Zjisti, jakou roli hráli za války a jaké byly jejich osudy po ní.

Přečtěte si ukázky a odpovězte na otázky, které jsou na jejich konci

(Gradowski, S. : V srdci pekla, Praha 1998)

1) Zpěv z hrobu: „Ve velkém bunkru stojí a čekají tisíce obětí. Čekají na smrt. Najednou se odtamtud ozve živelný zpěv. Vysocí důstojníci zůstali stát jako opaření. Nechápu, nemohou pochopit, jak je to možné, že tam v bunkru, v srdci hrobu, na prahu zániku, v posledních minutách života by mohli lidé místo nařikání, místo pláče nad svými mladými životy, které jsou zmařeny, spojit své hlasy do jednolitého zpěvu. Možná, že má vůdce skutečně pravdu, když říkal, že to jsou ďáblové děti, protože jak by byl člověk jinak schopen jít vstříc smrti tak bezstarostně, odvážně a klidně.

Tóny melodie, která se odtamtud ozývá, jsou všem velice známé. A speciálně pro ně, pro bandity, jsou ty tóny jako nůž, jako kopí, které proniká do jejich srdce. Zástup mrtvých tam zpívá všeobecně známou Internacionálu. Internacionála, hymna velkého ruského lidu – oni tam zpívají píseň o vítězství, která neslaví oni, ale Rudá armáda. Jsou proti své mysli tou melodií strženi. Píseň se jako bouřlivá chvála dere do jejich opojné mysli, nutí je vystřízlivět z pověřeného fanatismu a připomíná je na vše, co se nyní děje“.

- 2) Vychrtlí vězni: „Příděly jídla byly vypočítány tak, aby vězni při těžké fyzické práci vydrželi pouze omezenou dobu. V Mauthausenu se například energetická hodnota přidělu jídla pro vězně snížila ze 1750 kalorií denně v roce 1942 na 600-1000 kalorií v roce 1945. Vězni přitom procouvali v kamenolomu a museli po schodech nosit kameny o váze až 50 kg – což bylo více než průměrná váha vězně v letech 1940 až 1942 (40 kg)“!

Text 1. *Kde tito lidé byli a proč zpívali?*

Text 2. *Zjisti, kolik kalorií by měl denně průměrný člověk přijmout?*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Poslechněte si ukázky a na jejich základě odpovězte na tyto otázky:

(Kraus, O. – Kulka, E. : Továrna na smrt, Praha 1955)

- 1/ Co vše musel vykonávat vypravěč během svého pobytu v Osvětimi?
- 2/ Jak se chovali šéfové táborů k vězňům a jak s nimi zacházeli?
- 3/ Čemu se v táborech smrti především věnovali SS lékaři?
- 4/ Jak reagoval Himmler na zakrvácené šaty po zabitých vězňích?

Anna Franková

Anna Franková byla třináctiletá dívka židovského původu. Narodila se 12. června 1929 ve Franfurktu nad Mohanem. Měla o 3 roky starší sestru Margot. Když Anně byly 4 roky, odešel její otec do Amsterdamu, kde založil firmu na výrobu marmelády Opekta. Později se členové rodiny přestěhovali za otcem, kde měli lepší podmínky, ale stále museli dodržovat jistá pravidla. Židé podle Hitlerových výnosů nesměli používat tramvaj, navštěvovat plovárnu a venku se nesměli zdržet déle než do 8hodin večer.

Zadní dům

5.července 1942 svěřila Anna svému deníku („nejmilejší Kitty“) slova svého otce:“ Víš, Anno, už přes rok nosíme šaty, potraviny a nábytek k jiným lidem. Nechci, aby náš majetek padl do rukou Němců. A už vůbec nechceme, aby sebrali nás samotné. Odejeme a nebudeme čekat, až nás odvedou.“

Ještě téhož dne obdržela Margot předvolání od SS. Rodina ale byla připravená. Rodiče totiž už dlouhé měsíce odváželi z domova nábytek a prádlo do připraveného úkrytu. Úkryt byl v domě, kde měl otec firmu.

Úkryt také sloužil pro pana a paní van Daanovy a jejich syna Petra. Postupem času začala Anna v úkrytu trpět, protože toto soužití pro dospívající dívku nebylo jednoduché. Annu ale nejvíce skličoval strach. Strach z toho, že někdo ve skladě uslyší jakýkoliv zvuk, že jejich úkryt bude odhalen, a pak přijdou Němci a všechny postřílí. Jídlo, oblečení a další věci jim nosili Victor Kugler a Miep Giesová.

Zápis do deníku z 9. října 1944: „Němci odvázejí v dobytčích vagonech spoustu židovských známých, mluví se o otřesných podmínkách v koncentračních táborech, o zplynování. Hitler z nás už dávno udělal bezdomovce. A věř mi, že na tomto světě neexistuje větší nenávist než mezi Němci a Židy. V listopadu Anně do pokoje přibyl spolubydlící Alfred Dussel. Ve dne i v noci přibývalo znepokojivých chvil: podivné rány na dveře, nálety... 9. dubna 1944 byla

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

firma opět vyloupena. Ale tentokrát to bylo jiné. Mužští obyvatelé domu navíc lupiče vystrašili. Všichni v tichosti seděli a modlili se za své přežití.

Naděje a pád

Po dlouhé době si Anna mohla 6. června 1944 zapsat do deníku i pozitivní zprávu: „This is D-day“, oznámilo anglické rádio - invaze začala! Margot se raduje, že v září možná nastoupí do školy. Annin deník končí zápisem 1. srpna 1944. Anna přemýšlí o tom, že chce v životě něco dokázat, chce být svá a okolí ji nikdy nezmění.

4. srpna 1944 byl úkryt prozrazen. Před firmou zastavilo auto, vystoupili z něj holandští pomahači zelené policie. Podezřen z prozrazení byl skladník, ale soud jeho vinu neprokázal. Policie zatkla všech 8 ukrytých, spolu s jejich ochránci Victorem Kuglerem a Johanesem Kleimanem a zabavila všechny cenné věci a zbylé peníze.

Krutý epilog

3. září byli deportováni posledním transportem, který odjížděl do vyhlazovacího tábora na východě. Po třech dnech dorazili do Osvětimi v Polsku. Tam zemřela Edith Franková (matka Anny) 6. ledna 1945 hladem a vyčerpáním. Pan van Daan byl 6. září 1944 v Osvětimi zplynován. Margot a Anna zemřely v Bergen-Belsenu v zimě 1944/1945 na tyfovou epidemii. 5. května zemřel Petr van Daan v Mauthausenu, jen tři dny před osvobozením. Albert Dussel zemřel 20. prosince 1944 v Neuengamme. Jako jediný přežil Otto Frank, otec Anny. Po válce se znovu oženil, jeho nová manželka také ztratila v koncentračním táboře svoji rodinu. Až do své smrti 19. srpna 1980 se Otto Frank věnoval šíření deníku své dcery a jeho poselství, který zachránila Miep Giesová.

- 1, Kdo byla Anna Franková, z jaké rodiny pocházela?
- 2, Proč a kde se celá rodina ukrývala a s kým v novém úkrytu žila?
- 3, Co se stalo s členy rodiny od září 1944 do května 1945?
- 4, Kdo se do konce života věnoval šíření Annina deníku?

Zdroj: A. Franková, Deník Anny Frankové, Praha 2006

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

13) Vstup USA do války

Odpovězte, zda je uvedený výrok správně nebo špatně?

USA, na rozdíl od 1. světové války, bojovaly proti Německu od začátku konfliktu.

USA, stejně jako v 1. světové válce nebojovaly na ničí straně.

USA vstoupily do války až v roce 1941, když začaly bojovat proti svému ideovému protivníkovi, SSSR.

- *Vytvořte jedinou větu, do které vložte všechny správné informace z předchozích tří vět.*

Doplňte správně text:

USA byly přepadeny 7. 19...., když byla jejich vojenská základna na Havajských ostrovech napadena Američané se tak připojily na stranu a proti a V čele USA byl prezident

14) Vznik velké koalice a obrat ve válce

Spojte správně trojice:

• Bitva u Al-Alamejnu	• Rozhodující bitva v Tichomoří	• Mac Arthurův triumf
• Bitva u Midway	• Porážka Rommela	• Porážka wehrmachtu
• Vylodění na Sicílii a jižní Itálii	• Jamamotova první prohra	• Montgomeryho ofenzíva
• Bitva o Guadalcanal	• Úspěšná Žukovova obrana	• Americké vítězství
• Bitva o Moskvu	• Konec Mussoliniho vlády	• Rozhodující střetnutí v Africe

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doplňte text:

Na začátku června 1944 zahájili západní spojenci velkou ofenzívu tím, že se vylodili v Tím začala jejich invaze do Na východě začala armáda s rozsáhlými vojenskými operacemi. S postupem spojenců propukala po celé Evropě hnutí a nacisté se ocitli v obklíčení. Jejich posledním pokusem o zvrát byla ofenziva vPoté, co byla odražena, svedla Velká trojka poslední bitvu. Bitvu o 30. 4. 1945 Hitler a nové německé vedení kapitulovalo (přesné datum). Tím také skončila válka v Evropě. Boje ale pokračovaly ještě v Asii. Po svržení na města a Japonci rezignovali a podepsali kapitulaci (přesné datum). Definitivně tak skončila II. světová válka.

Uhodněte významnou osobnost. Narodil jsem se v roce 1890. Absolvoval jsem vojenskou akademii na West Pointu. Bojoval jsem už za první světové války. Na začátku II. světové války jsem sloužil pod generálem Mac Arthurem. Byl jsem vrchní velitel amerických vojsk při vylodění do Normandie. V letech 1953-1961 jsem se stal prezidentem Spojených států za republikánskou stranu. Podařilo se mi také ukončit válku v Koreji.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

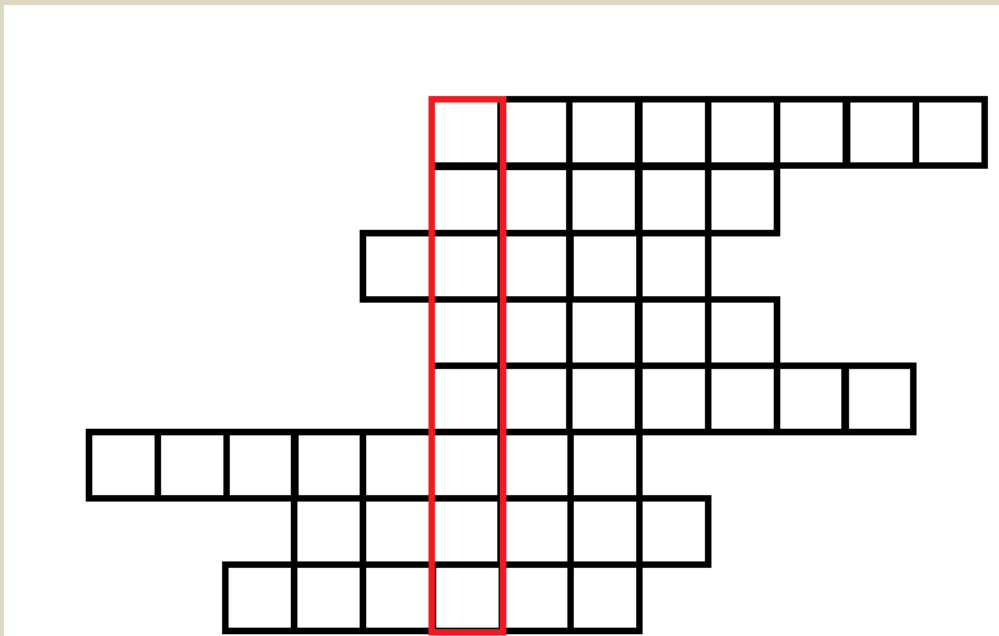
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

15) Konec války

Křížovka – vyluštěním získáte jméno nejoddanějšího Hitlerova přítele

1. První dělnický prezident ČSR
2. Filmová cena udělovaná v Americe
3. Kdo stál v čele totalitní vlády v Rusku před Stalinem
4. Ministr zahraničí a přítel T. G. Masaryka, druhý prezident ČSR
5. Česká prvorepubliková herečka, křestním jménem Lída
6. Německý vědec a objevitel teorie relativity
7. Americký prezident, po kterém se jmenovalo nádraží v Praze
8. Křestní jméno herce a „krále komiků“ Buriana

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

16) Výsledek a bilance války

Seřaď události v posloupnosti tak, jak šly za sebou:

- a/** ruská ofenzíva u Moskvy **b/** vstup USA do války **c/** bitva o Berlín
d/ vpád SSSR do Polska **e/** evakuace u Dunkerque **f/** bitva u Kurska
g/ invaze do Normandie **h/** začíná bitva o Anglii **i/** kapitulace Francie
j/ přepadení Polska Německem **k/** Hitler obsazuje Řecko a Jugoslávii
l/ začátek „Barbarossy“ **m/** kapitulace Japonska **n/** bitva u Al-Alamejnu
o/ pád Berlína **p/** konec bitvy o Stalingrad **r/** Guadalcanal osvobozen

Zakroužkuj všechny správné odpovědi:

II. světová válka skončila:

- a/ vítězstvím spojenců
b/ porážkou SSSR a Německa
c/ kapitulací Japonska
d/ Hitlerovým podpisem kapitulace

Během války zemřelo asi:

- a/ 20 milionů lidí
b/ 40 milionů lidí
c/ 60 milionů lidí
d/ 12 milionů Židů

Německo bylo po válce:

- a/ okupováno vítězi
b/ nemocnějším státem Evropy
c/ začleněno do sovětské sféry vlivu
d/ v troskách, bídě a zoufalství

S II. světovou válkou souvisí objev:

- a/ penicilinu
b/ dynamitu
c/ štěpení atomu
d/ radia

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Přiřaď fotografii ke správnému označení:

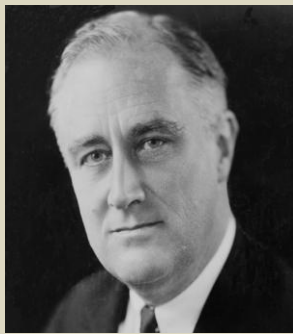
- 1) nejbližší zahraniční spojenc Německa a zakladatel fašismu
- 2) milovník doutníků, whisky, nositel Nobelovy ceny a symbol vítězství
- 3) nejdéle vládnoucí americký prezident, spojenc Britů ve válce
- 4) Angličan, který zachránil více než 600 dětí před nacisty
- 5) hlavní viník rozpoutání II. světové války
- 6) „nejznámější“ autor deníku, jedna z obětí zrušné politiky holocaustu
- 7) hlavní vítěz nad nacismem, ale i jeden z nejhorších diktátorů historie
- 8) americký generál, která velel invaznímu vojsku v západní Evropě

a)

b)

c)

d)

e)

f)

g)

h)

